

Október 2022

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga Ársskýrsla 2021

Stjórnarráð Íslands
Innviðaráðuneytið

Efnisyfirlit

Ávarp ráðherra	5
Hlutverk Jöfnunarsjóðs og starfsemi	6
Ráðgjafarnefnd	6
Starfsmenn	7
Vefur	7
Ársfundur	7
Fasteignasjóður	9
Úrbætur í aðgengismálum fatlaðs fólks	9
Framlög til eflingar tónlistarfræðslu	10
Framlög vegna þjónustu við fatlað fólk	10
Framlög vegna samþættingar á þjónustu barna	11
NPA	12
Tekjur Jöfnunarsjóðs	12
Yfirlit yfir framlög Jöfnunarsjóðs	14
Notendastýrð persónuleg aðstoð	18
Heildarframlög til sveitarfélaga	19
Fjárhagsleg aðstoð vegna sameiningar sveitarfélaga	20
Ársreikningur 2021	22
Staðfesting ársreiknings	23
Áritun ríkisendurskoðanda	24
Áritun óháðra endurskoðenda	25
Rekstrarreikningur árið 2021	27
Efnahagsreikningur 31. desember 2021	28
Sjóðstreymi árið 2021	30
Skýringar	31
Framlög Jöfnunarsjóðs	38
Framlög skipt eftir sveitarfélögum	39
Framlög skipt eftir landshlutum	40
Önnur framlög	40
Framlög vegna fatlaðs fólks 2021	41
Skipan ráðgjafarnefnda	42

Ávarp ráðherra

Endurskoðun reglna Jöfnunarsjóðs

Sveitarfélög gegna mikilvægu hlutverki á flestum sviðum samfélagsins og ábyrgð þeirra sem starfa í sveitarstjórnnum er engu minni en ábyrgð þeirra sem starfa í stjórnámálum á landsvísi. Óumdeilt er að Jöfnunarsjóður sveitarfélaga hefur mikilvægu hlutverki að gegna í tekjustofnakerfi sveitarfélaga. Hlutverk hans er að jafna mismunandi útgjaldaþörf og skatttekjur

sveitarfélaga með framlögum úr sjóðnum á grundvelli laga, reglugerða og vinnureglna. Sveitarfélögum eru falin margvísleg verkefni samkvæmt lögum og þeim fylgja skyldur sem hvíla á herðum sveitarfélaganna óháð aðstæðum þeirra, stærð, íbúasamsetningu og staðsetningu. Markviss jöfnun er þannig forsenda þess að öll sveitarfélög geti sinnt lögbundinni þjónustu við íbúa og um leið skilyrði fyrir jafnri búsetu í landinu.

Umtalsverðar breytingar hafa orðið á sveitarstjórnarstiginu síðan Jöfnunarsjóður tók til starfa í núverandi mynd árið 1990. Það ár voru sveitarfélög 204 talsins en um aldamótin síðustu voru þau 124. Í dag eru þau 64 og hefur því fækkað um 60 frá því á árinu 2000. Regluverk Jöfnunarsjóðs hefur vissulega tekið breytingum í áramna rás. Honum hafa verið falin ný hlutverk og regluverkið verið aðlagð að breyttum aðstæðum. Hins vegar byggist núverandi jöfnunarkerfi í öllum meginatriðum á þeirri hugmyndafræði sem lagt var upp með í byrjun. Ég tel því mikilvægt að reglur sjóðsins endurspegli með betri hætti þær breytingar sem orðið hafa á sveitarstjórnarstiginu.

Frá því í apríl 2021 hefur verið að störfum sérfræðingahópur í ráðuneytinu um endurskoðun á regluverki Jöfnunarsjóðs. Samkvæmt drögum að skýrslu hópsins er unnið með tillögur sem lúta annars vegar að því að gera lagfæringar á núverandi jöfnunarkerfi en aðaltillagan gengur hins vegar út á að gerðar verði grundvallarbreytingar á jöfnunarkerfinu. Þar er gert ráð fyrir að helstu framlög sjóðsins verði sameinuð í eitt framlag sem ætlað er að endurspeglar með betri hætti tekjumöguleika og útgjaldaþarfir sveitarfélaga. Nýju fyrirkomulagi er ætlað að auka gegnsæi við úthlutun framlaga úr sjóðnum. Síðast en ekki síst myndi breytingin stuðla að auknum gæðum jöfnunar og um leið að enn frekari framþróun sveitarstjórnarstigsins. Meðvitund um byggðarsjónarmið hefur alla tíð verið leiðarstef í starfsemi sjóðsins og mun ég tryggja að svo verði áfram.

Um næstu áramót verður skipuð ný ráðgjafarnefnd Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga. Margir af núverandi nefndarmönnum hafa sagt skilið við störf sín í sveitarstjórnnum og því er ljóst að breytingar munu verða á skipan nefndarinnar. Því vil ég þakka fráfarandi nefnd fyrir vel unnin störf og gott samstarf á liðnum árum. Sveitarstjórnarfólki, nýju og þeim sem fyrir voru á fleti, óska ég góðs gengis í þeim krefjandi verkefnum sem framundan eru.

Sigurður Ingi Jóhannsson, innviðaráðherra

Hlutverk Jöfnunarsjóðs og starfsemi

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga starfar á grundvelli III. kafla laga um tekjustofna sveitarfélaga. Hlutverk Jöfnunarsjóðs er að jafna mismunandi útgjaldþörf og skatttekjur sveitarfélaga með framlögum úr sjóðnum á grundvelli ákvæða laga, reglugerða og vinnureglna sem settar eru um starfsemi sjóðsins. Þá greiðir sjóðurinn framlög til samtaka sveitarfélaga, stofnana þeirra og annarra aðila í samræmi við ákvæði laga.

Ráðgjafarnefnd

Innviðaráðherra hefur á hendi yfirstjórn Jöfnunarsjóðs en honum til ráðuneytis er sjö manna ráðgjafarnefnd. Ráðgjafarnefnd Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga gerir tillögur til ráðherra um úthlutun framlaga úr sjóðnum annarra en bundinna framlaga. Nefndin er skipuð af ráðherra til fjögurra ára að afloknum sveitarstjórnarkosningum.

Ráðherra skipaði frá og með 1. janúar 2019 nýja ráðgjafarnefnd. Sex nefndarmenn eru skipaðir samkvæmt tilnefningu Sambands íslenskra sveitarfélaga en einn er skipaður án tilnefningar og er hann jafnframt formaður nefndarinnar.

| Ráðgjafarnefnd Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga ásamt ráðherra og ráðuneytisstjóra

Ráðgjafarnefnd Jöfnunarsjóðs skipa:

- Guðný Sverrisdóttir, fyrrverandi sveitarstjóri, formaður nefndarinnar
- Birgir Björn Sigurjónsson, fyrrverandi fjármálastjóri Reykjavíkurborgar
- Karen E. Halldórsdóttir, fyrrverandi bæjarfulltrúi í Kópavogsbæ
- Daníel Jakobsson, fyrrverandi bæjarfulltrúi í Ísafjarðarbæ
- Stefán Vagn Stefánsson, aþingismaður, fyrrverandi formaður byggðarráðs í Sveitarfélaginu Skagafirði
- Ásta Stefánsdóttir, sveitarstjóri Bláskógabyggðar
- Margrét Þórarinsdóttir, bæjarfulltrúi í Reykjanesbæ

Varamenn:

- Sigtryggur Magnason, aðstoðarmaður ráðherra, varaformaður
- Líf Magneudóttir, borgarfulltrúi í Reykjavík
- Kristinn Andersen, bæjarfulltrúi í Hafnarfirði
- Friðbjörg Matthíasdóttir, fyrrverandi bæjarfulltrúi í Vesturbyggð
- Katrín Sigurjónsdóttir, sveitarstjóri Norðurbings
- Stefán Bogi Sveinsson, fyrrverandi bæjarfulltrúi í Fljótsdalshéraði
- Tómas Ellert Tómasson, fyrrverandi bæjarfulltrúi í Sveitarfélaginu Árborg

Ráðgjafarnefndin hélt fjórtán bókaða fundi á árinu 2021.

Fundargerðir ráðgjafarnefndarinnar eru birtar á [vef sjóðsins](#). Megintilgangur með birtingunni er að upplýsa sveitarstjórnarfólk og starfsfólk sveitarfélaga um starfsemi sjóðsins, umfjöllun og afgreiðslu erinda sem berast sjóðnum og tillögur nefndarinnar til ráðherra um úthlutun framlaga.

Starfsfólk

- Guðni Geir Einarsson, sérfræðingur
- Gústav Aron Gústavsson, sérfræðingur
- Hrafnkell Hjörleifsson, sérfræðingur, lét af störfum í október 2022
- Árni Sverrir Hafsteinsson, sérfræðingur, hóf störf í september 2021
- Ragnar Ágúst Róbertsson, sérfræðingur, hóf störf í maí 2021

Vefur

Á vef Jöfnunarsjóðs, [jofnunar sjodur.is](#), er að finna allar upplýsingar um starfsemi sjóðsins, lagagrundvöll, tekjur, úthlutun framlaga og fleira. Jafnframt er bent á upplýsingagátt Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga sem hægt er að finna á vef sjóðsins. Upplýsingagáttin veitir á gagnvirkan hátt aðgang að tölfræðiupplýsingum um framlög sjóðsins. Þar er hægt að skoða og bera saman framlög sjóðsins eftir landsvæðum og sveitarfélögum aftur til ársins 2013.

Fréttatilkynningar birtast á vefnum þegar ráðherra hefur samþykkt tillögur ráðgjafarnefndar um úthlutun einstakra framlaga sjóðsins.

Ársfundur

Fjórtaði ársfundur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga var haldinn 6. október 2021 á Hilton Hótel Nordica. Sigurður Ingi Jóhannsson, samgöngu- og sveitarstjórnar-ráðherra, fjallaði í ávarpi sínu um stöðu sveitarfélaga og Jöfnunarsjóðs á tímum kórónuveirufaraldursins. „Þegar áföll skella á okkur þá er mikilvægt að hafa búið í haginn fyrir erfiðleikana þegar kemur að fjármálum ríkis og sveitarfélaga. Þegar áföll skella á okkur er mikilvægt að við eigum sterkbyggt og gott samfélag,“ sagði ráðherra.

Sigurður Ingi sagði að sveitarfélögin njóti nú umfangsmikilla aðgerða sem ríkið hafi gripið til vegna heimsfaraldursins. Með beinum og óbeinum hætti hafi þær gert það að verkum að útkoma sveitarfélaganna árið 2020 var mjög í samræmi við fjárhagsáætlanir sveitarfélaga.

„Það sama á við um Jöfnunarsjóð. Tekjurnar aukast um meira en 6% milli árána 2019 og 2020. Þetta sýnir að okkur tókst að verja sjóðinn og tryggja lögbundið hlutverk hans. Það er einhver óvissa með horfur á þessu ári og hugsanlega verður hækkun tekna sjóðsins eitthvað minni. Það á þó eftir að koma í ljós þegar árið verður gert upp, en víða er kominn góður gangur í atvinnulífið eftir erfiðan tíma – t.d. í ferðaþjónustu. Ég staðfesti nýlega endurskoðaða áætlun fyrir útgjaldajöfnunarframlög ársins og þar bættist milljarður við. Við getum því leyft okkur að vera bjartsýn,“ sagði Sigurður Ingi.

Ráðherra fjallaði um mikilvægt hlutverk Jöfnunarsjóðs sem hafi aukist jafnt og þétt, einkum vegna flutnings málaflokka frá ríki til sveitarfélaga. 25 ár væru nú liðin frá því að málefni grunnskólans voru færð til sveitarfélaganna og 11 frá því að málefni fatlaðs fólks voru flutt. Ráðherra sagði Jöfnunarsjóð byggja á traustum grunni og ítrekaði að byggðasjónarmið væru sérstaklega mikilvæg í starfsemi sjóðsins.

Guðni Geir Einarsson, sérfræðingur hjá Jöfnunarsjóði, fór yfir störf sjóðsins á árinu 2020 og ársreikning sjóðsins. Heildarframlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga námu tæpum 53,4 milljörðum króna árið 2020 og fram kom að tekjuafgangur sjóðsins hafi verið 48 milljónir króna á árinu. Fram kom í máli Guðna Geirs að viðbótarframlag úr ríkissjóði að fjárhæð 2.140 m.kr. hafi skipt sköpum fyrir sjóðinn á árinu og varið þann tekjusamdrátt sem sjóðurinn varð fyrir vegna Covid-19. Viðbótarframlögunum var varið með eftirfarandi hætti: 670 m.kr var varið til að koma til móts við lækkun framlaga vegna þjónustu við fatlað fólk. 720 m.kr. var varið til sveitarfélaga þar sem rekstrarkostnaður jókst vegna mikillar fjárhagsaðstoðar, 500 m.kr. var varið til sveitarfélaga sem glímdu við lækkun tekna af útsvari og 250 m.kr. var varið til sameiningar sveitarfélaga.

Guðjón Sigurðsson, aðgengisfulltrúi Öryrkjabandalags Íslands, og María Lovísa Guðjónsdóttir kynntu stórátak á vegum Öryrkjabandalagsins í samvinnu við ríki og sveitarfélög, um úrbætur í aðgengismálum fyrir fatlað fólk í opinberum bygg-ingum, útivistarsvæðum og á almenningsgöörðum. Alls verður um 700 milljónum kr. varið í úrbætur á aðgengismálum til loka árs 2022. Jöfnunarsjóður leggur fram helming fjármagns í úrbætur á móti sveitarfélögum. Samkomulag um verkefnið var undirritað í maí af samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra, félags- og barna-málaráðherra og fulltrúum Sambands íslenskra sveitarfélaga.

Þá flutti Birgir Guðmundsson, prófessor við Háskólann á Akureyri, fyrirlestur um nýlega skýrslu starfshóps um svæðisbundið hlutverk Akureyrar en hann var formaður hópsins. Starfshópnum var falið að skilgreina svæðisbundið hlutverk Akureyrar sem þéttbýliskjarna á landsbyggðinni. Megintillaga starfshópsins er að Akureyri, með bakland í nærliggjandi svæði, verði flokkuð í byggðastefnu stjórnvalda sem svæðisborg með skilgreinda ábyrgð og skyldur sem þjóni íbúum og atvinnulífi í landshlutanum og eftir atvikum á landsvísu.

Fasteignasjóður

Fasteignasjóður Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga var stofnaður í kjölfar yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks frá ríki til sveitarfélaga þann 1. janúar 2011. Tekjur Fasteignasjóðs eru hlutdeild í tekjum Jöfnunarsjóðs af 0,99% hlutdeild í útsvarstekjum sveitarfélaga af álagningarstofni útsvars ár hvert.

Í reglugerð nr. 280/2021 um starfsemi Fasteignasjóðs er m.a. kveðið á um skilyrði þess að veittir séu styrkir til sveitarfélaga úr sjóðnum. Sjóðurinn hefur það hlutverk að jafna aðstöðu sveitarfélaga við uppbyggingu eða breytingar á fasteignum sem nýttar eru í þjónustu við fatlað fólk með miklar og/eða sértækar stuðningsþarfir, sbr. 13. gr. b í lögum um tekjustofna sveitarfélaga. Í reglugerðinni er að finna nánari reglur um starfsemi Fasteignasjóðs en samkvæmt henni er gert ráð fyrir að styrkir verði veittir til eftirtalinnna verkefna:

1. Fjármögnun á hlutdeild í stofnframlagi til byggingar búsetukjarna fyrir fatlaða íbúa með mjög miklar og/eða sértækar stuðningsþarfir á móti framlagi Húsnæðis- og mannvirkjastofnunar.
2. Jöfnun á íþyngjandi kostnaði vegna langtímaleigusamninga um húsnæði fyrir fatlað fólk sem sveitarfélög yfirtóku samhliða yfirfærslu málaflokksins árið 2011.
3. Stuðningur við nauðsynlegar endurbætur á eldra íbúðarhúsnæði fatlaðs fólks með verulegar þjónustu- og stuðningsþarfir sem gera því kleift að búa áfram á heimilum sínum.
4. Bygging hæfingarstöðva til að sinna lögbundnu hlutverki þeirra til hæfingar fatlaðs fólks.
5. Í öðrum sérstökum undantekningartilvikum sem talin eru falla vel að hlutverki Fasteignasjóðs en falla þó ekki undir lið 1-4 hér að framan.

Úrbætur í aðgengismálum fatlaðs fólks

Í mars 2021 setti ráðherra nýja reglugerð með nýjum og breyttum ákvæðum um starfsemi Fasteignasjóðs Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga. Meginmarkmið nýrrar reglugerðar er að veita aukinn stuðning til sveitarfélaga vegna úrbóta sem gerðar eru í aðgengismálum fatlaðs fólks. Sérstaklega er kveðið á um að Fasteignasjóði sé heimilt, á árunum 2021 og 2022, að úthluta samtals 363 m.kr. í sérstök framlög til:

- Úrbóta á aðgengi fatlaðs fólks að byggingum í eigu sveitarfélaga eða þar sem um er að ræða byggingar í eigu annarra aðila en sveitarfélaga þar sem um samvinnuverkefni sveitarfélaga og einkaaðila er að ræða.
- Úrbóta þannig að biðstöðvar almenningsgangna verði aðgengilegar öllu fötluðu folki, svo og útivistarsvæði og almenningsgarðar.
- Úrbætur sem lúta að viðeigandi aðlögun á vinnustöðum fatlaðs fólks, sem starfræktir eru skv. 2. mgr. 24. gr. laga nr. 38/2018, um þjónustu við fatlað fólk.

7. maí 2021 skrifuðu ríki og sveitarfélög undir samkomulag við Öryrkjabandalag Íslands (ÖBÍ) sem meðal annars felur það í sér að ÖBÍ muni ráða tímabundið verkefnisstjóra, með stuðningi Jöfnunarsjóðs. Verkefnastjóranum er ætlað að vinna með sveitarfélögum að mótun verkefna hvað aðgengismál varðar í samstarfi við sveitarfélög sem falla undir þær úthlutunarreglur sem fjallað er um hér að framan.

Það er ráðgjafarnefnd Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga sem gerir tillögur til ráðherra um úthlutanir sjóðsins til sveitarfélaga.

Framlög til eflingar tónlistarfræðslu

Framlögum ríkisins til að efla tónlistarfræðslu er ætlað að gera nemendum kleift að stunda tónlistarnám óháð búsetu og efnahag. Framlagið skal renna til greiðslu kennslukostnaðar nemenda í framhaldsnámi í hljóðfæraleik og söng ásamt miðnámi í söng.

Í gildi er samkomulag milli ríkisins og Sambands íslenskra sveitarfélaga um málefni tónlistarskóla en gildistími samkomulagsins er frá 1. janúar 2022 til 31. desember 2024.

Á samningstímanum greiðir ríkissjóður mánaðarlega framlag til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga sem ráðstafað er til sveitarfélaga í samræmi við reglur sem innviðaráðherra setur. Framlag ríkisins tekur breytingum skv. almennri verðlagsuppfærslu fjárlaga hverju sinni og er notuð tilfærslureglan 85-15, þ.e. launauppfærsla er 85% og verðlagsuppfærsla 15%.

Framlag ríkisins til eflingar tónlistarfræðslu á árinu 2021 nam 590,1 m.kr. Á móti framlagi ríkisins skuldbinda sveitarfélögin sig til að taka yfir verkefni frá ríki sem nemur 247,1 m.kr. á ársgrundvelli, sbr. viðauka við samkomulagið. Þau verkefni sem sveitarfélögin taka yfir taka jafnframt breytingum skv. almennri verðlagsuppfærslu.

Framlög vegna þjónustu við fatlað fólk

Árið 2021 tók gildi reglugerð nr. 1291/2021 um framlög vegna þjónustu við fatlað fólk á árinu 2021. Jafnframt féll úr gildi reglugerð nr. 616/2020, um framlög sjóðsins vegna þjónustu við fatlað fólk á árinu 2020.

Í 1. gr. reglugerðarinnar er kveðið á um tekjur Jöfnunarsjóðs vegna þjónustu við fatlað fólk og að þær skuli renna í sérdeild innan sjóðsins. Þær voru eftirfarandi á árinu 2021:

- a) Hlutdeild í útsvarstekjum sveitarfélaga af álagningarstofni útsvars er nemur 0,99%.
- b) Framlag úr ríkissjóði er nemur 0,235% af innheimtum skatttekjum ríkissjóðs.

- c) Framlag úr ríkissjóði er nam 708,1 m.kr. vegna notendastýrðrar persónulegrar aðstoðar (NPA). Jafnframt barst sjóðunum framlag frá ríkissjóði að fjárhæð 54,6 m.kr. vegna lengdrar viðveru o.fl.

Á grundvelli 3. gr. reglugerðar nr. 1291/2021 var útreikningur almennra framlaga vegna þjónustu við fatlað fólk á árinu 2021 með eftirfarandi hætti:

- a) 88% skiptust hlutfallslega miðað við niðurstöðu mælinga á útgjaldþörf.
 b) 10,75% skiptust hlutfallslega miðað við áætlaðan útsvarsstofn sveitarfélaga árið 2021.
 c) 1,25% skiptist hlutfallslega miðað við fjarlægðir innan þjónustusvæða og að teknu tilliti til fjölda sveitarfélaga innan svæða.

Í 2. gr. reglugerðarinnar er ákvæði sem veitir ráðgjafarnefnd heimild til að veita sérstök framlög til svæða ef um verulega íþyngjandi kostnað umfram tekjur er að ræða. Að tillögu ráðgjafarnefndar og að höfðu samráði við Samband íslenskra sveitarfélaga nam viðbótarframlagið á árinu 2021 samtals 400 m.kr. Framlaginu var ráðstafað á grundvelli rekstrarniðurstöðu þjónustusvæða á árinu 2020.

Framlög vegna samþættingar á þjónustu barna

Á árinu 2021 undirritaði ráðherra reglugerð nr. 1455/2021 um framlög til að mæta kostnaði sveitarfélaga vegna samþættingar þjónustu við farsæld barna. Þegar farsældarlögin voru samþykkt af Alþingi sumarið 2021 var jafnframt gerð breyting á tekjustofnalögum sem fól í sér að sérstakt framlag frá ríkissjóði bættist við tekjur Jöfnunarsjóðs á árunum 2022-2024 til að standa straum af framlögum vegna samþættingar. Samkvæmt fjármálaáætlun 2022-2026 er gert ráð fyrir að árlegt framlag verði 1.100 m.kr. á árunum 2022-2024.

Sérstakur vinnuhópur var skipaður til að koma með tillögur að útreikningi framlaga til sveitarfélaga og samanstóð hann af fulltrúm frá félagsmálaráðuneytinu, samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneyti og Sambandi íslenskra sveitarfélaga. Vinnuhópurinn lagði til að skipting framlaga til sveitarfélaga taki mið af fjórum breytum sem hafa jafnt vægi:

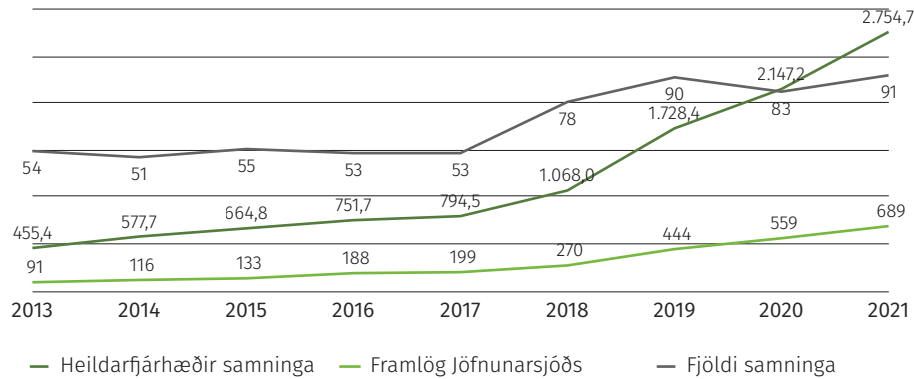
- Fjöldi barna í hverju sveitarfélagi
- Fjöldi barna með stuðning í skólum
- Fjöldi barna á lágtekjuheimilum
- Fjöldi barna af erlendum uppruna

Byrjað var að greiða framlögin á árinu 2022 og er framlagið greitt út í 12 jöfnum greiðslum.

NPA

Frá árinu 2013 hefur Jöfnunarsjóður greitt þjónustusvæðum/sveitarfélögum framlög vegna samninga þeirra við fatlað fólk um notendastýrða persónulega aðstoð (NPA).

Framlög vegna NPA 2013-2021 M.kr.

Tekjur Jöfnunarsjóðs

Á grundvelli 8. gr. a. laga um tekjustofna sveitarfélaga, nr. 4/1995 með síðari breytingum, eru Jöfnunarsjóði tryggðar tekjur með eftirfarandi hætti:

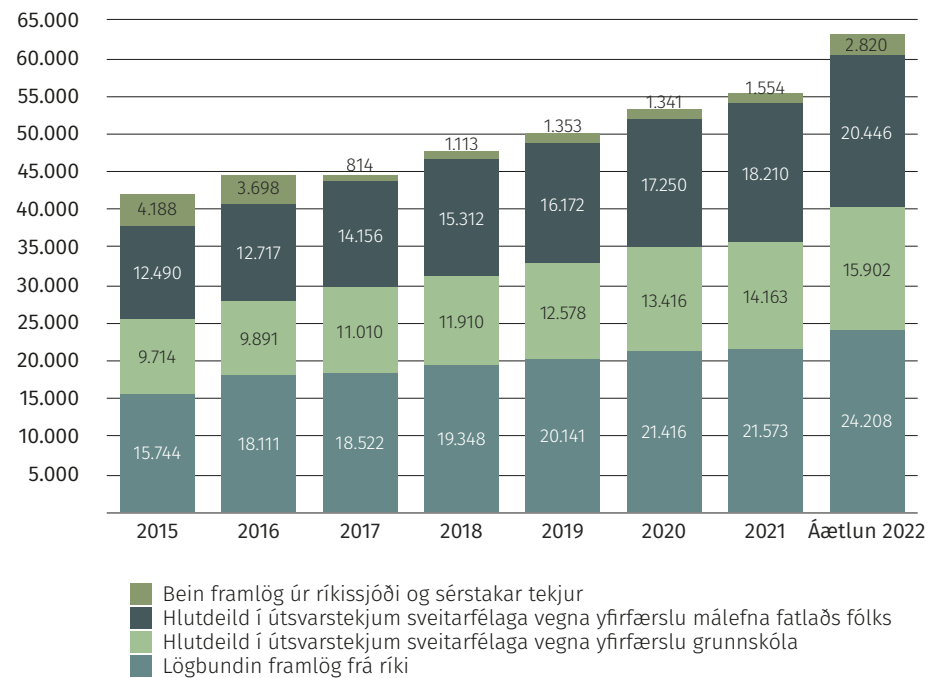
- Framlag úr ríkissjóði er nemur 2,111% af innheimtum skatttekjum ríkissjóðs. (Þar af skal fjárhæð er nemur 0,235% af innheimtum skatttekjum renna til málefna fatlaðs fólks.)
- Árlegt framlag úr ríkissjóði er nemur 0,264% af álagningarstofni útsvars næstliðins tekjuárs.
- Hlutdeild í útsvarstekjum sveitarfélaga af álagningarstofni útsvars ár hvert:
 - er nemur 0,77% til jöfnunar vegna reksturs grunnskóla,
 - er nemur 0,99% til jöfnunar vegna málefna fatlaðs fólks.
- Vaxtatekjur.

Á árinu 2021 komu jafnframt tekjur frá ríkissjóði vegna framlaga til eflingar tónlistarfræðslu að fjárhæð 590,1 m.kr., framlög vegna notendastýrðrar persónulegrar aðstoðar (NPA) að fjárhæð 708,1 m.kr., vegna lengdrar viðveru fatlaðra grunn- og framhaldsskólanemenda að fjárhæð 29,6 m.kr. og vegna Sólheima 25,0 m.kr.

Þá var á árinu 2021 varið sérstöku viðbótarframlagi úr ríkissjóði beint í Jöfnunarsjóð til að koma til móts við aukin framlög sjóðsins vegna sameiningar sveitarfélaga. Framlagið á árinu 2021 var 400 m.kr. Á árinu 2022 fær sjóðurinn sérstakt framlag að fjárhæð 285 m.kr. vegna sameiningar sveitarfélaga.

Þróun tekna Jöfnunarsjóðs 2015-2022

M.kr. á verðlagi hvers árs

Tekjum Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga er varið til að greiða framlög úr sjóðnum á grundvelli ákvæða reglugerðar nr. 1088/2018. Sérstakar reglugerðir og reglur kveða nánar á um greiðslur einstakra framlaga og er þeirra getið sérstaklega.

Yfirlit yfir framlög Jöfnunarsjóðs

Á grundvelli reglugerðar nr. 1088/2018 er framlögum sjóðsins skipt í bundin framlög, sérstök framlög, jöfnunarframlög, jöfnunarframlög til reksturs grunn-skóla og jöfnunarframlög vegna málefna fatlaðs fólks.

Bundin framlög skv. 6. gr.

Bundin framlög eru greidd til eftirtalinna samtaka og stofnana sveitarfélaga:

- Sambands íslenskra sveitarfélaga
- Landshlutasamtaka sveitarfélaga
- Innheimtustofnunar sveitarfélaga
- Umsjónarnefndar eftirlauna
- Húsafriðunarsjóðs

Bundin framlög 2016-2022 í m.kr.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Áætlun 2022
Samband íslenskra sveitarfélaga	380	425	451	473	479	515	584
Landshlutasamtök	219	246	258	269	260	284	325
Innheimtustofnun sveitarfélaga	464	397	404	473	627	477	750
Umsjónarnefnd eftirlauna	2	2	1	1	1	1	2
Húsafriðunarsjóður	50	51	52	54	55	55	56
Samtals	1.115	1.121	1.166	1.270	1.421	1.333	1.716

Sérstök framlög skv. 7. gr.

Sérstök framlög eru greidd sveitarfélögum vegna sérstakra aðstæðna í umhverfi þeirra eða rekstri. Sérstök framlög eru:

- Framlög til að greiða fyrir sameiningu sveitarfélaga, sbr. reglur nr. 782/2020, með síðari breytingum: Á árinu 2021 voru greidd framlög til fimm sameinaðra sveitarfélaga og í sex tilfellum þar sem unnið var að sameiningu á árinu.
- Framlög til að greiða úr sérstökum fjárhagserfiðleikum sveitarfélaga í samræmi við tillögur eftirlitsnefndar með fjármálum sveitarfélaga: Veitt voru framlög til þriggja sveitarfélaga á árinu 2021.
- Framlög til greiðslu stofnkostnaðar við vatnsveitur á lögbýlum, sbr. reglugerð nr. 180/2016, með síðari breytingum: Matvælastofnun annast stjórn-sýslu varðandi meðferð umsókna og tillögugerð að úthlutun framlaganna.
- Framlög til jöfnunar á tekjutapi einstakra sveitarfélaga vegna lækkunar tekna af fasteignaskatti í kjölfar breytinga á álagningarstofni mannvirkja, sbr. reglugerð nr. 80/2001, með síðari breytingum: Við útreikning framlaganna er tekið mið af álagningarprósentum fasteignaskatts á viðkomandi ári.

- **Framlög til sérstakra verkefna á vegum sveitarfélaga eða samtaka þeirra sem geta haft mikla þýðingu fyrir sveitarfélög og leitt til frekari hagræðingar í rekstri þeirra og þjónustu:** Hér undir fellur m.a. framlag til rekstrar skrifstofu Sambands íslenskra sveitarfélaga í Brüssel. Nýtt samkomulag tók gildi 1. janúar 2022 milli Sambands íslenskra sveitarfélaga og ráðuneytisins um starfsemina í Brüssel og gildir samkomulagið til 31. desember 2024. Þá falla framlög til landshlutasamtaka sveitarfélaga, vegna samstarfsverkefna sem þau hafa tekið að sér í kjölfar samninga við ríkið og tengjast sóknar-áætlunum landshluta, til sérstakra verkefna.
- **Framlög til eflingar á tónlistarnámi og jöfnunar á aðstöðumun nemenda:** Úthlutun framlaga á árinu 2021 fór fram á grundvelli reglna um framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga til stuðnings við tónlistarnám og jöfnunar á aðstöðumun nemenda.

Sérstök framlög 2016-2022 í m.kr.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Áætlun 2022
Framlög vegna sameiningar sveitarfélaga	167	196	413	328	441	536	1.000
Framlög vegna fjárhagserfiðleika sveitarfélaga	35	160	0	0	7	41	150
Framlög til vatnsveitna á lögbýlum	22	25	24	21	17	21	32
Framlög til jöfnunar á tekjutapi v. fasteignaskatts	4.079	4.570	4.715	4.685	4.524	5.021	5.767
Framlög vegna húsaleigubóta	4.590	0	0	0	0	0	0
Framlög til sérstakra verkefna	69	60	114	133	1.323	75	110
Framlög til sveitarfélaga af skatti á fjármálafyrirtæki	0	650	0	0	0	0	0
Framlög til eflingar tónlistarfræðslu	550	537	545	557	572	590	662
Framlög vegna sambættingar þjónustu í þágu barna							1.100
Samtals	9.512	6.198	5.810	5.723	6.884	6.284	8.821

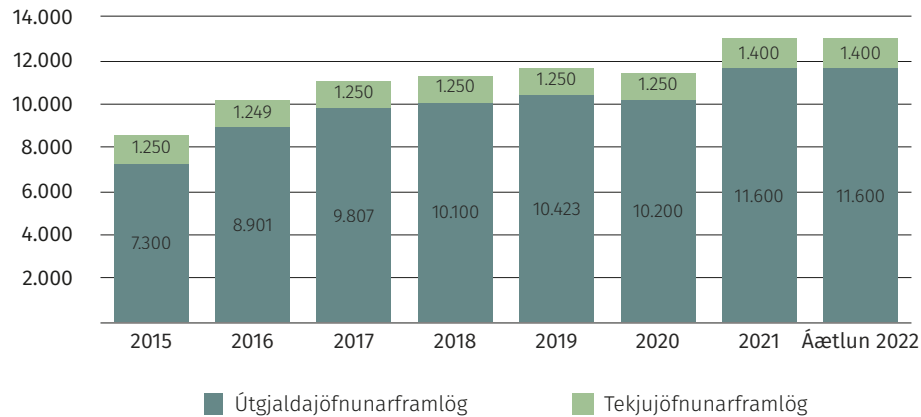
Jöfnunarframlög skv. 8. gr.

Til jöfnunarframlaga er varið þeim tekjum Jöfnunarsjóðs skv. a- og b-lið 4. gr. sem eru umfram ráðstöfun skv. 6. og 7. gr. reglugerðar nr. 1088/2018, sbr. eftirfarandi:

- **Tekjujöfnunarframlögum** er úthlutað til að jafna tekjur sveitarfélaga. Reiknuð framlög eru miðuð við sambærileg sveitarfélög og fullnýtingu tekjustofna þeirra. Einungis kemur til úthlutunar framlags hafi sveitarfélag fullnýtt heimild sína til álagningar útsvars.
- **Útgjaldajöfnunarframlögum** er varið til að mæta mismunandi útgjaldaþörf sveitarfélaga á grundvelli stærðarhagkvæmni og tekna þeirra, að teknu tilliti til þeirra þátta sem áhrif hafa á útgjaldaþörf. Framlögum er skipt í A- og B-hluta. Undir A-hluta falla framlög tengd íbúafjölda, framlög vegna fjarlægða, fjölda þéttbýlisstaða, fækkunar íbúa og snjómoksturs í þéttbýli. Á árinu 2019 bættist jafnframt við nýtt viðmið sem snýr að fjölgun íbúa, en mikil útgjöld geta fylgt örum vexti sveitarfélaga. Undir B-hluta falla framlög vegna skólaaksturs úr dreifbýli. Úthlutun þeirra framlaga fer fram á grundvelli sérstakra vinnureglna. Jafnframt voru greidd framlög vegna akstursþjónustu fatlaðs fólks úr dreifbýli.

Þróun jöfnunarframlaga 2015-2022

M.kr. á verðlagi hvers árs

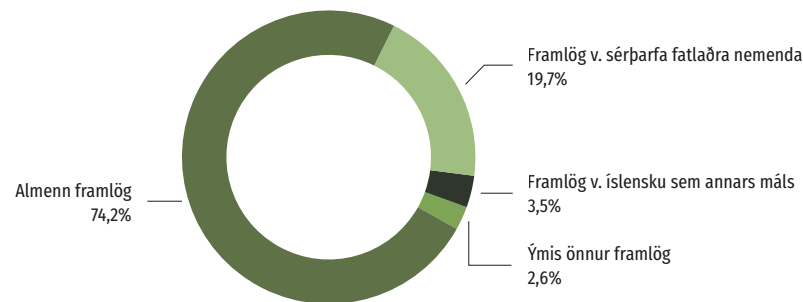

Jöfnunarframlög til reksturs grunnskóla skv. 9. gr.

Tekjum Jöfnunarsjóðs, skv. 1. tölul. c-liðar 4. gr., að frádregnu bundnu framlagi til Sambands Íslenskra sveitarfélaga, er varið til þess að jafna launakostnað sveitarfélaga vegna kennslu í grunnskólum og annan kostnað af flutningi grunnskólans frá ríki til sveitarfélaga, sbr. reglugerð nr. 351/2002, með síðari breytingum. Eftirfarandi framlög voru veitt á grundvelli reglugerðarinnar:

- Almenn framlög:** Til almennra framlaga var varið 72% af því fjármagni sem Jöfnunarsjóður hafði til ráðstöfunar á árinu 2021 til greiðslu framlaga til reksturs grunnskóla.
- Framlög vegna sérparfa fatlaðra nemenda:** Sérstök viðbótarframlög vegna mikillar þjónustuparfar fatlaðra grunnskólanemenda og framlag til Reykjavíkurborgar á grundvelli samnings vegna yfirtöku á rekstri sérskóla/sérdeilda.
- Framlög vegna nemenda með íslensku sem annað tungumál:** Viðbótarframlög vegna sérstakrar kennslu nemenda með íslensku sem annað tungumál og framlag til Menntamálastofnunar á grundvelli samnings vegna starfa kennsluráðgjafa og verkefnastjóra.
- Framlag vegna reksturs skólabúða að Reykjum:** Framlag er greitt á grundvelli samkomulags ríkis og sveitarfélaga um yfirfærslu grunnskólans og samnings við Húnaþing vestra sem er rekstraraðili skólabúðanna.
- Framlag til Barnaverndarstofu:** Framlag er greitt vegna kennslu barna sem vistuð eru af stofnuninni utan lögheimilissveitarfélags og er framlagið síðan innheimt af viðkomandi sveitarfélagi.
- Önnur framlög:** Framlög eru greidd vegna íþyngjandi kostnaðar við rekstur grunnskóla og til einstakra verkefna.

Framlög til reksturs grunnskóla 2021 M.kr.

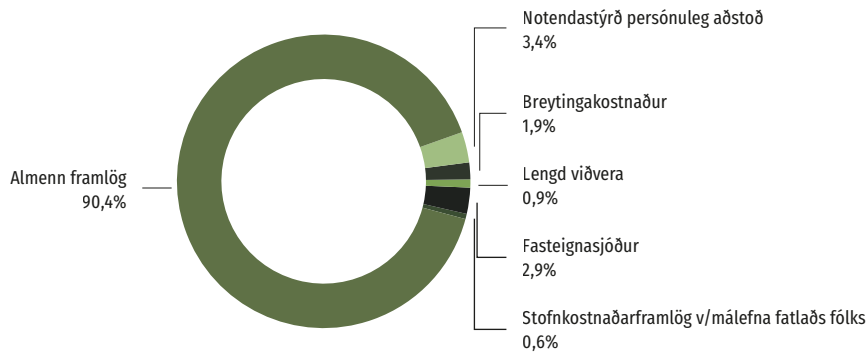

Jöfnunarframlög vegna málefna fatlaðs fólks skv. 11. gr.

Tekjum Jöfnunarsjóðs, skv. 2. tölul. c-liðar 4. gr. og 0,235% af framlagi úr ríkissjóði, að frádregnum kostnaði tengdum flutningi málaflokksins frá ríki til sveitarfélaga, er varið til jöfnunar vegna þjónustu við fatlað fólk með greiðslu framlaga til einstakra sveitarfélaga og þjónustusvæða, sbr. reglugerð nr. 1291/2021. Eftirfarandi framlög voru veitt á grundvelli reglugerðarinnar:

- **Almenn framlög vegna þjónustu við fatlað fólk:** Til almennra framlaga var varið um 90% af því fjármagni sem Jöfnunarsjóður hafði til ráðstöfunar á árinu 2021 til greiðslu framlaga vegna yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks.
- **Framlög vegna breytingakostnaðar:** Framlöggin ná til ýmissa kostnaðarþátta vegna yfirfærslunnar, sérfræðiaðstoðar og framlags til Sambands íslenskra sveitarfélaga.
- **Framlög vegna notendastýrðrar persónulegrar aðstoðar:** Á árinu 2021 komu til greiðslu framlög vegna NPA-samninga sem í gildi voru á árinu 2021. Um 127,8 m.kr. af framlaginu frá ríki vegna NPA voru óhafnar í árslok 2021 og eru því til ráðstöfunar á árinu 2022.
- **Framlög vegna lengdrar viðveru:** Framlöggin greiðast vegna lengdrar viðveru fatlaðra grunn- og framhaldsskólanemenda.
- **Framlög til Fasteignasjóðs Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga:** Framlöggin nema svipaðri fjárhæð og var áður til ráðstöfunar hjá Framkvæmdasjóði fatlaðra á grundvelli fjárlaga.
- **Stofnkostnaðarframlög vegna málefna fatlaðs fólks:** Framlöggunum er ætlað að jafna aðstöðu sveitarfélaga við uppbyggingu eða breytingar á fasteignum sem nýttar eru í þjónustu við fatlað fólk.

Framlög vegna þjónustu við fatlað fólk 2021 M.kr.

Notendastýrð persónuleg aðstoð

Á grundvelli 5. gr. reglugerðar um framlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga vegna þjónustu við fatlað fólk á árinu 2021, nr. 1291/2021, greiddi Jöfnunarsjóður sveitarfélaga þjónustusvæðum/sveitarfélögum framlög á árinu 2021 vegna samninga þeirra við fatlað fólk um notendastýrða persónulega aðstoð (NPA). Alls sóttu tólf þjónustusvæði um framlag vegna 91 samnings og nam úthlutað framlag vegna NPA á árinu 2021 samtals 688,6 m.kr. Samningum fjölgaði um 8 frá fyrra ári.

Framlögin voru fjármögnuð með óráðstöfuðum fjárveitingum úr ríkissjóði til Jöfnunarsjóðs vegna verkefnisins, ásamt sérstöku framlagi frá ríki. Verður það einnig gert á árinu 2022.

Framlög vegna NPA árið 2021

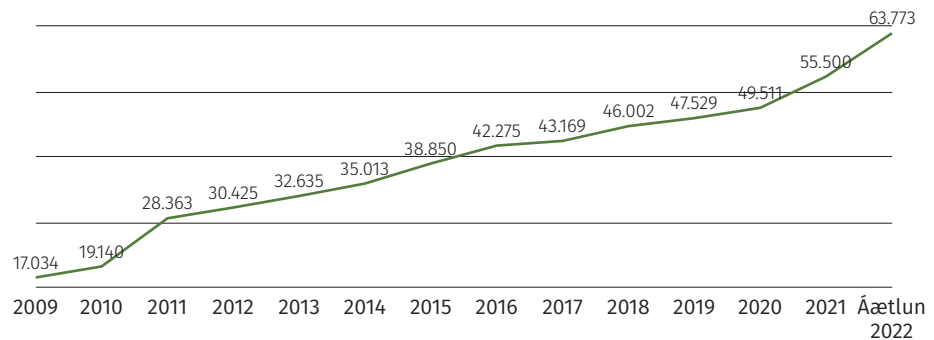
Þjónustusvæði	Fjöldi samninga	Framlag Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga
Reykjavíkurborg	31	294.437.162
Kópavogsbær	6	54.172.852
Garðabær	5	39.577.234
Hafnarfjarðarkaupstaður	17	116.848.783
Mosfellsbær	10	39.711.882
Reykjanesbær	1	12.529.113
Vesturland	3	5.890.478
Vestfirðir	1	4.049.397
Norðurland vestra	1	26.828.190
Fjallabyggð/Dalvíkurbyggð	3	10.316.923
Eyjafjörður	7	40.778.515
Suðurland	6	43.545.966
Samtals	91	688.686.495

Heildarframlög til sveitarfélaga

Á myndinni hér á eftir má sjá þróun heildarframlaga úr Jöfnunarsjóði til sveitarfélaga á árunum 2009 til 2021. Framlög til sveitarfélaga úr Jöfnunarsjóði á árinu 2021 námu um 55.500 m.kr. að meðtöldum framlögum til þjónustuvæða og sveitarfélaga vegna yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks. Áætluð framlög til sveitarfélaga á árinu 2022 að meðtöldum framlögum vegna yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks nema samtals um 63.773 m.kr.

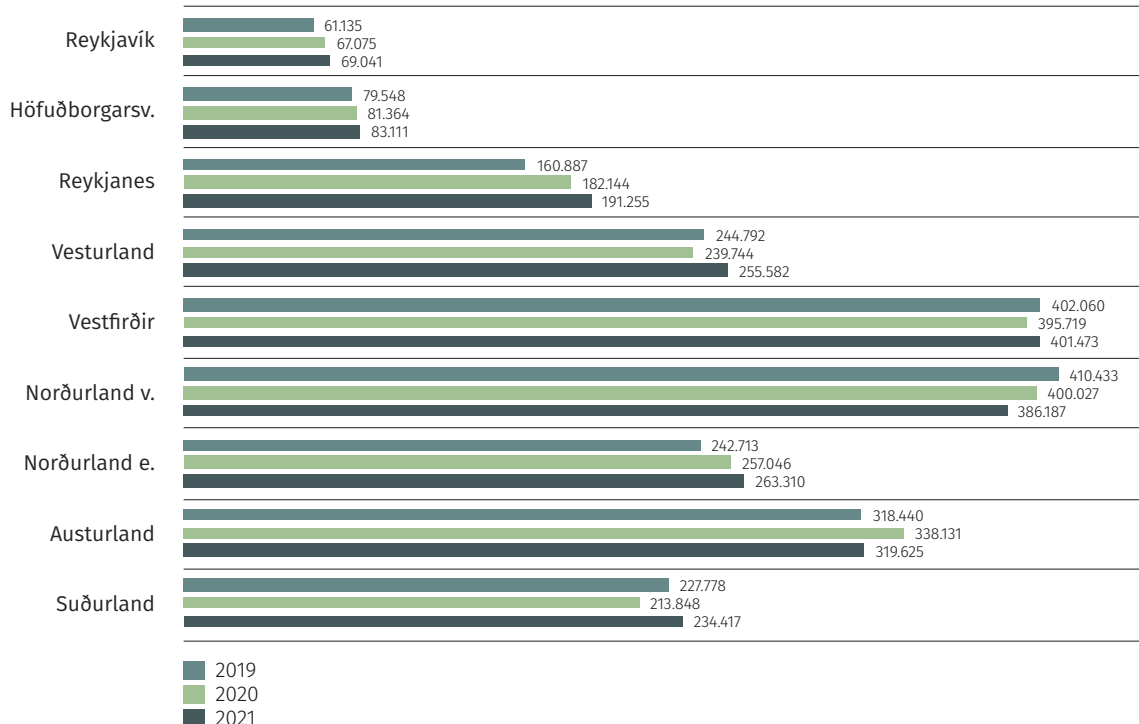
Þróun heildarframlaga til sveitarfélaga 2009-2022

M.kr. á verðlagi hvers árs

Framlög eftir landshlutum 2019-2021

Krónur pr. íbúa

Fjárhagsleg aðstoð vegna sameiningar sveitarfélaga

Samkvæmt reglum nr. 782/2020 er Jöfnunarsjóði heimilt að veita fjárhagslega aðstoð til að greiða fyrir sameiningu sveitarfélaga með eftirfarandi hætti:

1. Undirbúningur og framkvæmd sameiningar.
2. Óskert tekju- og útgjaldajöfnunarframlög.
3. Skuldajöfnunarframlag.
4. Endurskipulagning þjónustu og stjórnsýslu.
5. Byggsáframlag.

Í meðfylgjandi töflu má sjá hvað kæmi í hlut hvers sveitarfélags samkvæmt reglunum óháð því hvaða sveitarfélagi það sameinast.

Framlög vegna fjárhagslegrar aðstoðar í kjölfar sameiningar sveitarfélaga

M.kr.

Nr.	Landshluti	Íbúa- fjöldi 1.1.2020	Tekjur	Fjárhæð skulda- viðmiðs	Hlutfall skulda- viðmiðs	Skulda- jöfnunar- framlag	Fast framlag til sveitarf.	Byggsá- framlag	Samtals framlag vegna samein- ingar	Framlag per íbúa (þús.kr.)	Breyting frá fyrra ári
0	Reykjavíkurborg	135.688	142.266	87.136	61%	400	100	200	700	5	0
1000	Kópavogsbær	38.998	37.633	32.284	86%	400	100	98	598	15	98
1100	Seltjarnarneskaupstaður	4.720	4.675	3.197	68%	400	100	114	614	130	23
1300	Garðabær	18.445	19.134	15.974	83%	400	100	0	500	27	0
1400	Hafnarfjarðarkaupstaður	29.763	31.096	32.312	104%	400	100	200	700	24	0
1604	Mosfellsbær	13.024	13.544	14.081	104%	400	100	0	500	38	0
1606	Kjósarhreppur	244	289	-28	-10%	0	100	0	100	411	0
2000	Reykjanesbær	20.416	18.328	18.849	103%	400	100	0	500	24	0
2300	Grindavíkurbær	3.585	3.732	-108	-3%	0	100	0	100	28	0
2506	Sveitarfélagið Vogar	1.354	1.422	1.203	85%	364	100	0	464	342	78
2510	Suðurnesjabær	3.753	4.456	2.030	46%	386	100	0	486	130	96
3000	Akraneskaupstaður	7.841	8.217	1.680	20%	168	100	0	268	34	-4
3506	Skorradalshreppur	60	108	-27	-25%	0	100	2	102	1.704	2
3511	Hvalfjarðarsveit	687	1.110	-1.381	-124%	0	100	10	110	160	-11
3609	Borgarbyggð	3.868	4.390	1.839	42%	332	100	110	543	140	4
3709	Grundarfjarðarbær	840	1.098	1.106	101%	362	100	126	588	700	2
3710	Helgafellssveit	79	77	-91	-117%	0	100	0	100	1.266	0
3711	Stykkishólmsbær	1.211	1.507	1.840	122%	400	100	44	544	449	25
3713	Eyja- og Miklaholtshreppur	102	131	-38	-29%	0	100	31	131	1.289	-3
3714	Snæfellsbær	1.666	2.266	1.386	61%	340	100	71	511	307	52
3811	Dalabyggð	665	856	-3	0%	0	100	83	183	276	-54
4100	Bolungarvíkurkaupstaður	956	1.305	1.328	102%	400	100	27	527	551	5
4200	Ísafjarðarbær	3.840	4.986	4.429	89%	400	100	86	586	153	-26
4502	Reykholahreppur	233	482	65	13%	6	100	81	187	803	18
4604	Tálknafjarðarhreppur	255	359	325	90%	101	100	4	205	804	42
4607	Vesturbyggð	1.131	1.425	1.340	94%	400	100	7	507	448	-23
4803	Súðavíkurhreppur	215	298	-275	-92%	0	100	0	100	465	-2
4901	Árneshreppur	42	48	-55	-116%	0	100	9	109	2.599	-10
4902	Kaldrananeshreppur	109	134	-60	-45%	0	100	4	104	958	2
4911	Strandabyggð	424	657	445	68%	118	100	96	315	742	-2
5200	Sveitarfélagið Skagafjörður	4.090	5.697	5.861	103%	400	100	141	641	157	19
5508	Húnaþing vestra	1.226	1.576	33	2%	3	100	40	143	117	11
5604	Blönduósibær	928	1.190	1.144	96%	366	100	18	483	521	113
5609	Sveitarfélagið Skagaströnd	483	589	-273	-46%	0	100	25	125	258	-47
5611	Skagabyggð	90	97	-65	-67%	0	100	22	122	1.359	-7
5612	Húnavatnshreppur	384	510	199	39%	34	100	70	204	531	20
5706	Akrahreppur	204	197	-131	-67%	0	100	7	107	524	1

Framhald töflu á næstu síðu.

Nr.	Landshluti	Íbúa- fjöldi 1.1.2020	Tekjur	Fjárhæð skulda- viðmiðs	Hlutfall skulda- viðmiðs	Skulda- jöfnunar- framlag	Fast framlag til sveitarf.	Byggða- framlag	Samtals framlag vegna samein- ingar	Framlag per íbúa (þús.kr.)	Breyting frá fyrra ári
6000	Akureyrarkaupstaður	19.642	22.261	13.475	61%	400	100	200	700	36	0
6100	Norðurlandshreppur	3.041	4.234	2.774	66%	400	100	127	627	206	75
6250	Fjallabyggð	1.966	2.598	587	23%	59	100	200	359	182	11
6400	Dalvíkurbyggð	1.860	2.295	701	31%	96	100	88	284	152	-20
6513	Eyjafjarðarsveit	1.119	1.250	-340	-27%	0	100	5	105	94	-21
6515	Hörgársveit	704	850	119	14%	12	100	0	112	159	5
6601	Svalbarðsstrandarhreppur	449	525	-143	-27%	0	100	53	153	340	30
6602	Grýtubakkahreppur	369	470	128	27%	15	100	11	126	341	6
6607	Skútustaðahreppur	483	602	451	75%	128	100	0	228	472	125
6611	Tjörneshreppur	61	48	-73	-150%	0	100	2	102	1.677	-8
6612	Þingeyjarsveit	867	1.252	456	36%	74	100	150	325	374	12
6706	Svalbarðshreppur	94	102	-61	-59%	0	100	12	112	1.188	-4
6709	Langanesbyggð	506	782	909	116%	330	100	16	446	882	14
7300	Fjarðabyggð	5.206	6.654	7.885	119%	400	100	106	606	116	-58
7400	Múlaþing	5.057	6.777	5.780	85%	400	100	91	591	117	5
7502	Vopnafjarðarhreppur	665	890	1.010	113%	361	100	26	487	733	55
7505	Fljótisdalshreppur	103	224	-249	-111%	0	100	0	100	971	0
8000	Vestmannaeyjabær	4.414	4.849	636	13%	64	100	179	343	78	43
8200	Sveitarfélagið Árborg	10.834	11.085	15.683	141%	400	100	0	500	46	0
8402	Sveitarfélagið Hornafjörður	2.450	2.920	558	19%	56	100	0	156	64	23
8508	Mýrdalshreppur	814	820	45	5%	4	100	0	104	128	-13
8509	Skaftárhreppur	641	823	213	26%	23	100	0	123	191	13
8610	Ásahreppur	261	327	-148	-45%	0	100	12	112	428	12
8613	Rangárþing eystra	1.971	2.144	454	21%	45	100	0	145	74	-16
8614	Rangárþing ytra	1.810	2.104	804	38%	136	100	0	236	130	-78
8710	Hrunamannahreppur	818	1.208	505	42%	91	100	21	212	259	21
8716	Hveragerðisbær	2.984	3.427	3.883	113%	400	100	0	500	168	0
8717	Sveitarfélagið Ölfus	2.481	2.911	941	32%	137	100	0	237	95	-29
8719	Grímsnes- og Grafningshreppur	525	1.045	-512	-49%	0	100	0	100	190	-12
8720	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	576	841	150	18%	15	100	85	200	346	83
8721	Bláskógabyggð	1.164	1.536	800	59%	168	100	0	268	230	-5
8722	Flóahreppur	694	819	-136	-17%	0	100	13	113	163	13
	Samtals	376.248	404.558	286.242	27%	11.901	6.900	3.125	21.926	58	1.016

Ársreikningur 2021

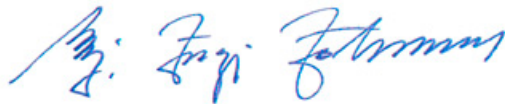
Staðfesting ársreiknings

Ársreikningur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga er gerður á grundvelli laga um opinber fjármál nr. 123/2015. Reikningsskilaaðferðir eru í meginatriðum þær sömu og árið áður.

Á árinu 2021 var tekjuhalli Jöfnunarsjóðs 121 m.kr. samanborið við tekjuafgang upp á 47,7 m.kr. árið áður. Samkvæmt efnahagsreikningi í árslok námu eignir alls 6.883,9 m.kr., skuldir 6.166,9 m.kr. og eigið fé nam 717 m.kr.

Innviðaráðherra og formaður ráðgjafarnefndar Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga staðfesta ársreikning Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga fyrir árið 2021 með undirritun sinni.

Reykjavík, október 2022

Sigurður Ingi Jóhannsson,
innviðaráðherra

Guðný Sverrisdóttir,
formaður ráðgjafarnefndar Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga

Áritun ríkisendurskoðanda

Til innviðaráðherra

Forsendur, hlutverk og ábyrgð ríkisendurskoðanda

Ríkisendurskoðandi starfar á grundvelli laga nr. 46/2016, um ríkisendurskoðanda og endurskoðun ríkisreikninga og siðareglur alþjóðasamtaka ríkisendurskoðana. Hlutverk ríkisendurskoðanda er að tryggja að fram fari endurskoðun og eftirlit í samræmi við 4. gr. laganna.

Ríkisendurskoðandi ber húsbóndaábyrgð á störfum þeirra endurskoðenda sem starfa hjá Ríkisendurskoðun og framkvæma endurskoðun á grundvelli laga um endurskoðendur og endurskoðun, laga um ársreikninga og þeirra almennu reglna sem þeir hlíta samkvæmt alþjóðlegum endurskoðunarstöðlum.

Endurskoðunin var framkvæmd í samræmi við lög nr. 46/2016 um ríkisendurskoðanda og endurskoðun ríkisreikninga.

Ríkisendurskoðun, október 2022

Guðmundur Björgvin Helgason,
ríkisendurskoðandi

Áritun óháðra endurskoðenda

Til innviðaráðherra

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga fyrir árið 2021. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstremisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar. Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga 31. desember 2021, afkomu sjóðsins og breytingu á handbæru fé á árinu 2021, í samræmi við lög um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila. Ábyrgð samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér á eftir. Við erum óháð Jöfnunarsjóðnum og höfum starfað í samræmi við lög nr. 94/2019 um endurskoðendur og endurskoðun og siðareglur. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægjanlegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á ársreikningnum.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur er ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Stjórnendur eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar við gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun sem felur í sér álit á ársreikningnum.

Nægjanleg víska er mikið öryggi en ekki trygging þess að endurskoðun muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila og hún byggist á faglegri dómgreind og gagnrýnni hugsun. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að undirbyggja álit á reikningnum. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, villandi framsetningu samstæðuársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá reglum innra eftirlits.

- Öflum skilnings á innra eftirliti í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir og meta hvort það tryggir viðunandi árangur.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda ásamt tengdum skýringum séu viðeigandi í samræmi við reikningsskilareglur.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggist á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi sjóðsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu og innihald, þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórnendur sjóðsins um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar. Jafnframt var upplýst um mikilvæg atriði sem fram komu við endurskoðunina, þar á meðal eftir atvikum verulega annmarka á innra eftirliti.

Ríkisendurskoðun, október 2022

Óskar Sverrisson,
endurskoðandi

Rekstrarreikningur árið 2021

	Skýr.	2020	2019
Tekjur			
Framlag ríkissjóðs	1	21.573.165	21.416.862
Framlag sveitarfélaga	2	32.372.743	30.666.687
Önnur framlög	3	1.553.734	1.341.344
Tekjur alls		55.499.642	53.424.893
Framlög			
Bundin framlög	4	1.332.614	1.421.467
Sérstök framlög	5	6.284.154	6.884.017
Jöfnunarframlög	6	13.000.000	11.450.000
Jöfnunarframlög til reksturs grunnskóla	7	13.922.303	13.189.923
Framlög vegna þjónustu við fatlað fólk	8	21.016.309	20.362.720
Framlög alls		55.555.380	53.308.127
Rekstrarkostnaður			
Laun og launatengd gjöld	9	7.807	7.702
Annar rekstrarkostnaður	10	133.230	126.825
Rekstrarkostnaður samtals		141.037	134.527
Framlög og gjöld alls		55.696.416	53.442.654
Rekstrartekjur/gjöld		(196.774)	(17.761)
Fjármagnsgjöld/tekjur	11	75.726	65.459
Tekjuafgangur ársins		(121.048)	47.698

Efnahagsreikningur 31. desember 2021

	Skýr.	31.12.2021	31.12.2020
Eignir			
Veltufjármunir:			
Sveitarfélög, staða	12	3.509.266	3.960.033
Ríkissjóður, vegna framlaga	13	1.294.965	91.662
Ríkissjóður, eftirstöðvar, innheimt staðgreiðsla	14	27.339	38.008
Áfallnar vaxtatekjur		314	295
Aðrar skammtímakröfur	15	8.477	321.312
Skammtímakröfur samtals		<u>4.840.361</u>	<u>4.411.309</u>
Handbært fé:			
Bankareikningar		2.043.530	3.761.610
Eignir alls		<u>6.883.892</u>	<u>8.172.919</u>
Utan efnahagsreiknings	19	14.413.077	14.486.061

	Skýr.	31.12.2021	31.12.2020
Skuldir og eigið fé			
Eigið fé:			
Höfuðstóll	16	716.992	838.040
Skammtímaskuldir:			
Ríkissjóður		675.000	900.000
Sveitarfélög og aðrar skuldir	17	4.009.650	5.520.897
Önnur framlög, greiðslustaða	18	1.482.250	913.982
Skammtímaskuldir samtals		6.166.900	7.334.880
Skuldir samtals		6.166.900	7.334.880
Skuldir og eigið fé alls		6.883.892	8.172.919

Sjóðstreymi árið 2021

	Skýr.	2021	2020
Rekstrarhreyfingar			
Veltufé frá rekstri:			
Tekjuhalli samkvæmt rekstrarreikningi		(121.048)	47.698
Veltufé frá rekstri		(121.048)	47.698
Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum:			
Skammtímakröfur (hækkun), lækkun		774.251	(307.940)
Skammtímaskuldir (lækkun), hækkun		(942.980)	3.164.730
		(168.729)	2.856.790
Handbært fé frá rekstri / til rekstrar		(289.777)	2.904.488
Fjármögnunarhreyfingar			
Breyting á stöðu við ríkissjóð:			
Framlag ríkissjóðs		(21.573.165)	(21.416.862)
Greitt úr ríkissjóði		20.144.862	20.732.878
		(1.428.303)	(683.985)
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		(1.718.080)	2.220.504
Handbært fé í ársbyrjun		3.761.610	1.541.106
Handbært fé í árslok		2.043.530	3.761.610

Skýringar

Starfsemi

Hlutverk Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga er að jafna mismunandi útgjaldabörf og skatttekjur sveitarfélaga með framlögum úr sjóðnum á grundvelli ákvæða laga, reglugerða og vinnureglna sem settar eru um starfsemi sjóðsins. Þá greiðir sjóðurinn framlög til samtaka sveitarfélaga, stofnana þeirra og annarra aðila í samræmi við ákvæði laga.

Um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga gilda ákvæði III. kafla laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga. Sjóðurinn er í vörslu innviðaráðuneytisins sem annast afgreiðslu á vegum hans, úthlutun og greiðslu framlaga og bókhald sjóðsins.

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga er gerður á grundvelli laga um opinber fjármál nr. 123/2015 líkt og ársreikningar A-hluta ríkisaðila. Ársreikningurinn er á rekstrargrunni og eru reikningsskilareglur í meginatriðum hliðstæðar og árið á undan.

Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur eru metnar á kostnaðarverði.

Handbært fé

Til handbærs fjár telst óbundin innstæða á bankareikningi.

Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir eru færðar á kostnaðarverði.

Þjónustusamningur við samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið

Jöfnunarsjóður hefur gert samning við samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið um þjónustu og aðstöðu hjá ráðuneytinu. Núgildandi samningur er frá 31. janúar 2018.

Bókhald

Samningur var gerður við Fjársýslu ríkisins árið 2016 um að annast allt bókhald fyrir Jöfnunarsjóð, bókun reikninga og framlaga til sveitarfélaga og annarra ásamt því að sjá um allar greiðslur fyrir sjóðinn, afstemmingar, uppgjör og skil á uppgjörum og öðru til sveitarfélaga.

Skattar

Eins og aðrar stofnanir sem ríki og sveitarfélög bera ótakmarkaða ábyrgð á er Jöfnunarsjóður sveitarfélaga undanþeginn skattskyldu, sbr. 4. gr. laga nr. 90/2003 um tekjuskatt.

1. Framlag ríkisins

Framlag ríkisins til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga er 2,111% af innheimtum skatttekjum ríkissjóðs auk 0,264% af álagningarstofni útsvars síðasta tekjuárs.

	2021	2020
Hlutur Jöfnunarsjóðs í innheimtum skatttekjum ríkissjóðs og útsvarsstofni sveitarfélaga	21.173.165	19.276.862
Viðbótarframlag vegna fatlaðra	0	670.000
Viðbótarframlag vegna fjárhagsaðstoðar	0	720.000
Viðbótarframlag vegna fjárhagsörðugleika	0	500.000
Viðbótarframlag vegna sameiningar sveitarfélaga	400.000	250.000
Samtals	21.573.165	21.416.862

2. Framlag sveitarfélaga

Framlag sveitarfélaga er ákveðin hlutdeild af útsvarsstofni.

	2021	2020
0,77% af útsvarsstofni – staðgreiðsla	13.665.192	13.135.339
0,77% af álagningarstofni útsvars umfram staðgreiðslu sl. árs ...	497.883	281.336
0,99% af útsvarsstofni – staðgreiðsla	17.569.532	16.888.293
0,99% af álagningarstofni útsvars umfram staðgreiðslu sl. árs ..	640.135	361.718
Samtals	32.372.743	30.666.687

3. Önnur framlög

	2021	2020
Framlög frá mennta- og menningarm.ráðun. v. tónlistarfræðslu	590.101	571.700
Framlög frá velferðarráðuneyti vegna NPA og lengdrar viðveru	762.700	629.700
Framlög úr Fasteignasjóði Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga	200.933	139.944
Samtals	1.553.734	1.341.344

4. Bundin framlög

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga greiðir bundin framlög til samtaka og stofnana sveitarfélaga. Framlöggin eru samkvæmt 6. gr. reglugerðar nr. 1088/2018 um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga á grundvelli 10. gr. laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga.

	2021	2020
Samband íslenskra sveitarfélaga	515.352	478.886
Landshlutasamtök	284.270	259.655
Innheimtustofnun sveitarfélaga	477.065	627.400
Umsjónarnefnd eftirlauna	608	906
Húsafriðunarsjóður	55.319	54.620
Samtals	1.332.614	1.421.467

5. Sérstök framlög

Til sérstakra framlaga teljast framlög til sveitarfélaga vegna sérstakra aðstæðna í umhverfi eða rekstri þeirra. Hér er um að ræða framlög vegna sameiningar sveitarfélaga, framlög til framkvæmda við vatnsveitur á lögbýlum, framlög til jöfnunar á tekjutapi vegna fasteignaskatts, framlög vegna sérstakra verkefna og framlög til eflingar tónlistarfræðslu. Framlögin eru skv. 7. gr. reglugerðar nr. 1088/2018 um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga á grundvelli 11. gr. laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga. Framlög til eflingar tónlistarfræðslu eru samkvæmt reglum 31. ágúst 2016.

	2021	2020
Sameining sveitarfélaga	535.801	441.490
Framlög vegna fjárhagserfiðleika	41.046	6.580
Framlög til framkvæmda við vatnsveitur á lögbýlum	20.841	17.145
Framlög til jöfnunar á tekjutapi vegna fasteignaskatts	5.021.440	4.523.760
Framlög til sérstakra verkefna	74.925	1.323.342
Framlög til eflingar tónlistarfræðslu	590.101	571.700
Samtals	6.284.154	6.884.017

6. Jöfnunarframlög

Jöfnunarframlög skiptast í tekjujöfnunarframlög til að jafna tekjur sveitarfélaga miðað við að þau hafi fullnýtt tekjustofna sína og útgjaldajöfnunarframlög til að mæta mismunandi útgjaldþörf sveitarfélaga að teknu tilliti til stærðarhagkvæmni og tekna þeirra. Framlögin eru samkvæmt 13. og 14. gr. reglugerðar nr. 1088/2018 um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga á grundvelli 12. gr. laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga.

	2021	2020
Tekjujöfnunarframlög	1.400.000	1.250.000
Útgjaldajöfnunarframlög	11.600.000	10.200.000
Samtals	13.000.000	11.450.000

7. Jöfnunarframlög til reksturs grunnskóla

Jöfnunarframlög til reksturs grunnskóla samkvæmt reglugerð nr. 351/2002 um jöfnunarframlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga til reksturs grunnskóla á grundvelli 13. gr. laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga með síðari breytingum.

	2021	2020
Almenn framlög	10.510.468	9.981.615
Framlög vegna sérþarfa fatlaðra nemenda	2.784.535	2.582.602
Framlög vegna nýbúafræðslu	494.865	485.129
Skólabúðir að Reykjum	62.056	62.595
Önnur framlög	70.379	77.983
Samtals	13.922.303	13.189.923

8. Framlög vegna þjónustu við fatlað fólk

Framlög vegna þjónustu við fatlað fólk eru samkvæmt reglugerð nr. 1291/2021 um framlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga vegna þjónustu við fatlað fólk á árinu 2021.

	2021	2020
Almenn framlög vegna þjónustu við fatlað fólk	19.003.289	18.561.523
Framlög vegna breytingakostnaðar	389.249	421.703
Framlög í Fasteignasjóð Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga	605.000	570.000
Framlög vegna NPA	708.100	574.700
Framlög vegna lengdrar viðveru	190.000	186.000
Stofnkostnaðarframlög vegna málefna fatlaðs fólks	120.671	48.795
Samtals	21.016.309	20.362.720

9. Laun og launatengd gjöld

Launakostnaður fastra starfsmanna sjóðsins er innifalinn í þjónustusamningnum við samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið. Laun og launatengd gjöld nefndarmanna í ráðgjafarnefndinni eru færð hér.

	2021	2020
Nefndar- og stjórnarlaun	6.706	6.496
Launatengd gjöld	1.101	1.206
Samtals	7.807	7.702

10. Annar rekstrarkostnaður

Annar rekstrarkostnaður er nokkuð svipaður á milli ára en mesta breytingin liggur í hækkun á aðkeyptri sérfræðiþjónustu og aukningu í funda- og ferðakostnaði.

	2021	2020
Bókhaldsþjónusta	14.934	13.510
Aðkeypt sérfræðiþjónusta	19.401	17.571
Funda- og ferðakostnaður	7.695	3.738
Þjónustusamningur við innviðaráðuneytið	89.453	90.820
Ýmis kostnaður	1.746	1.178
Samtals	133.230	126.825

11. Hreinar fjármunatekjur

	2021	2020
Vaxtagjöld	(491)	(313)
Vaxtatekjur	97.715	84.323
Fjármagnstekjuskattur	(21.497)	(18.551)
Samtals	75.726	65.459

12. Staða við sveitarfélögin vegna óinnheimtrar staðgreiðslu

Í lok árs 2021 nam krafa Jöfnunarsjóðs á sveitarfélögin vegna hlutdeildar í óinnheimtri staðgreiðslu launa í desember 2.898,2 m.kr. samanborið við 2.960 m.kr. árið áður. Ofgreitt framlag vegna dóms Hæstaréttar lækkar um 388,9 m.kr.

	2021	2020
Sveitarfélög vegna hlutdeildar í óinnheimtri staðgreiðslu	2.898.168	2.960.033
Ofgreitt framlag – Dómur Hæstaréttar	611.098	1.000.000
Samtals	3.509.266	3.960.033

13. Ríkissjóður, vegna framlaga

Staða við ríkissjóð:

	2021	2020
Fjárlög ársins 2021	20.178.200	21.325.200
Viðbótarframlag	(400.000)	(2.140.000)
	19.778.200	19.185.200
Framlög ríkissjóðs:		
2,111% af Innheimtum skatttekjum ársins 2021	16.524.854	15.059.986
0,264% af álagningarstofni útsvars tekjuárið 2020	4.490.640	4.247.760
Leiðrétting, endurskoðað framlag 2020	157.671	(30.884)
Ríkissjóður, lögbundin framlög samtals	21.173.165	19.276.862
Ríkissjóður, vegna framlaga	1.394.965	91.662
Skuld vegna ofgreiðslu	(100.000)	
Nettó krafa á ríkissjóð	1.294.965	91.662

14. Ríkissjóður, eftirstöðvar, innheimt staðgreiðsla

Í árslok 2021 átti Jöfnunarsjóður inni hjá ríkissjóði 27,3 m.kr. vegna innheimtu á staðgreiðslu miðað við 38 m.kr. árið áður.

	2021	2020
Ríkissjóður vegna hlutdeildar í innheimtri staðgreiðslu	27.339	38.008
Samtals	27.339	38.008

15. Aðrar skammtímakröfur

Aðrar skammtímakröfur greinast þannig:

	2021	2020
Ofgreidd framlög vegna fasteignaskatts	0	294.006
Ýmsar útistandandi kröfur	418	15.256
Annað	8.059	12.050
Samtals	8.477	321.312

16. Eigið fé

Yfirlit um breytingu á eigin fé á árinu greinist þannig:

	2021	2020
Höfuðstóll 1/1	838.040	790.341
Tekjuafgangur ársins	(121.048)	47.698
Höfuðstóll 31/12	716.992	838.040

17. Sveitarfélög og aðrar skuldir

Sveitarfélög og aðrar skuldir greinast þannig:

	2021	2020
Framlög vegna yfirfærslu grunnskólans	1.184.335	1.344.054
Framlög vegna yfirfærslu á málefnum fatlaðra	2.130.000	1.800.000
Fasteignasjóður Jöfnunarsjóðs, staða	716.965	2.123.194
Ógreiddur fjármagnstekjuskattur	69	65
Ýmsar skuldir	(21.719)	253.585
Samtals	4.009.650	5.520.897

18. Önnur framlög, greiðslustaða

Ógreidd/ofgreidd framlög hækka um 481 m.kr. frá fyrra ári eða um 52,6% sem skýrist að mestu leyti af ógreiddu framlagi 2021 vegna þjónustu við fatlað fólk.

	2021	2020
Almenn jöfnunarframlög vegna grunnskóla	400.369	243.722
Framlög vegna fasteignaskatts	127.113	
Framlög til eflingar tónlistarfræðslu	4.138	
Almenn jöfnunarframlög vegna þjónustu við fatlað fólk	822.749	519.793
Framlög vegna NPA	127.881	108.468
Viðbótarframlag vegna fjárhagsörðugleika	0	42.000
Samtals	1.482.250	913.982

19. Utan efnahagsreiknings

Innheimtustofnun sveitarfélaga

Skv. 4. gr. laga um Innheimtustofnun sveitarfélaga nr. 54/1971, með síðari breytingum, sbr. d-lið 10. gr. laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga, skal Jöfnunarsjóður sveitarfélaga greiða Innheimtustofnun sveitarfélaga það sem á vantar til að tekjur hennar nægi til endurgreiðslu til Tryggingastofnunar svo og greiðslu rekstrarkostnaðar hennar. Lagaákvæði um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga kveða ekki á um að Innheimtustofnun endurgreiði Jöfnunarsjóði þessi framlög. Ef þau skilyrði skapast að Innheimtustofnun innheimti meðlög umfram það sem hún þarf á að halda til að standa í skilum við Tryggingastofnun ríkisins og greiðslu rekstrarkostnaðar þá endurgreiði hún þann hluta til Jöfnunarsjóðs. Uppsöfnuð framlög til Innheimtustofnunar eru því tilgreind hér til að sýna hversu mikið fé er bundið í innheimtakerfi meðlaga og er sama fjárhæð bókfærð sem framlag Jöfnunarsjóðs í ársreikningi Innheimtustofnunar sveitarfélaga.

	2021	2020
Flutt frá fyrra ári	14.486.061	14.192.086
Framlag ársins	477.065	627.400
Afskrifaðar kröfur á árinu	(550.049)	(333.425)
Samtals	14.413.077	14.486.061

20. Fimm ára yfirlit í m.kr. á verðlagi hvers árs

	2021	2020	2019	2018	2017
Rekstur					
Rekstrartekjur	55.500	53.425	50.244	47.684	44.504
Rekstrargjöld	(55.696)	(53.443)	(49.925)	(47.766)	(45.490)
Fjármunatekjur	76	65	(158)	121	233
Tekjuafgangur/halli ársins	(121)	48	161	39	(753)
Efnahagur					
Veltufjármunir	6.884	8.081	5.553	4.483	4.070
Eignir alls	6.884	8.081	5.553	4.483	4.070
Eigið fé					
Skammtímaskuldir	717	838	790	629	591
Eigið fé og skuldir alls	6.884	8.081	5.553	4.483	4.070

Framlög Jöfnunarsjóðs

Framlög skipt eftir sveitarfélögum

Reglugerð nr.		1088/2018					351/2002					80/2001	23/2013		
Svf. nr.	Sveitarfélag	Íbúa- fjöldi 1.1.2021	Framlög v. sameiningar sveitarfélaga a-liður 7. gr.	Framlög v. fjárhags-erfiðleika b-liður 7. gr.	Sérstök verkefni 11. gr.	Tekjujöfnunar- framlög 12. gr.	Útgjaldajöfnunarframlög 13. gr.	Almenn jöfnunar- framlög til reksturs grunnskóla m. leiðr. 2019 3. gr.	Framlög vegna sérþarfa fatlaðra nemenda 4. gr.	Framlög v. nemenda með íslensku sem annað tungumál 5. gr.	Framlag v. Skólabúða að Reykjum 6. gr.	Önnur framlög 8. gr.	Framlög v. jöfnunar- fasteigna- skattstekna	Framlög til eflingar tónlistar- námi 1. og 7. gr.	Samtals
0000	Reykjavíkurborg*	133.262				34.954.544		1.555.235.022			23.499.193			280.480.217	1.894.168.976
1000	Kópavogsbær	38.332				32.896	429.483.875	177.600.000	64.500.000					45.924.992	717.541.764
1100	Seltjarnarneskaupstaður	4.715				166.471.047		10.650.000	4.650.000					3.598.960	185.370.007
1300	Garðabær	17.693				192.587.762	312.679.344	97.000.000	15.150.000					33.586.304	651.003.410
1400	Hafnarfjarðarkaupstaður	29.687					1.058.670.568	164.650.000	45.900.000					23.528.693	1.292.749.262
1604	Mosfellsbær	12.589				367.383.576	533.232.392	67.350.000	30.000.000			28.130.170		16.073.899	1.042.170.037
1606	Kjósarhreppur	250	1.932.266				-301.806	2.750.000				13.371.506			17.751.966
2000	Reykjanesbær	19.676			855.303.452	210.172.426	810.171.546	119.300.000	77.700.000			441.775.243		21.109.756	2.535.532.423
2300	Grindavíkurbær	3.539				398.731.427	174.542.470	24.300.000	10.350.000			60.065.815		1.347.245	669.336.957
2506	Sveitarfélagið Vogar	1.331	3.000.000	4.546.133		22.867.602	140.164.824	9.950.000	3.750.000			35.230.311			320.640.116
2510	Suðurnesjabær	3.649	88.540.000				430.552.897	313.175.901	25.950.000	11.250.000		88.702.764		1.130.508	959.302.070
3000	Akraneskaupstaður	7.697				441.721.434	324.050.112	54.550.000	10.800.000			99.979.132		9.748.638	940.849.317
3506	Skorradalshreppur	66													0
3511	Hvalfjarðarsveit	647													0
3609	Borgarbyggð	3.758				543.505.312	280.472.846	23.700.000	7.950.000			184.972.576	936.780		1.041.537.514
3709	Grundarfjarðarbær	862			2.976.540	105.765.654	80.903.942	8.250.000	5.120.000			39.476.901			242.493.037
3710	Helgafellssveit	66			753.366	14.088.031	5.120.653					3.257.139			23.219.189
3711	Stykkishólmsbær	1.196			5.874.907	156.231.290	83.444.946	3.700.000	3.450.000			45.905.577	2.193.036		300.799.756
3713	Eyja- og Miklaholtshreppur	119			2.677.901	21.208.919	12.779.305	1.300.000	600.000			7.641.134			46.207.259
3714	Snæfellsbær	1.679	4.453.832			246.786.243	148.383.478	9.100.000	6.750.000			78.870.210			494.343.763
3811	Dalabyggð	620			6.762.199	147.134.415	89.778.460	2.550.000				55.906.382	487.118		302.618.574
4100	Bolungarvíkurkaupstaður	958			5.809.895	119.318.211	78.941.401	1.300.000	4.800.000			65.008.336	310.627		275.488.470
4200	Ísafjarðarbær	3.794			1.110.022	505.364.008	173.211.670	21.000.000	6.300.000			245.752.829	22.296.567		975.035.097
4502	Reykhólahreppur	236	2.595.167		347.388	6.619.150	121.586.062	57.369.261	2.900.000			22.625.602			214.042.630
4604	Tálknafjarðarhreppur	268				29.889.293	49.853.340					29.231.081			108.973.714
4607	Vesturbyggð	1.064			2.745.702	201.984.538	88.124.782	1.166.667	3.900.000			76.017.975	325.901		374.265.565
4803	Súðavíkurhreppur	201				80.341.948	9.648.047	2.000.000	1.200.000			23.152.168			116.342.163
4901	Árneshreppur	42										7.849.291			7.849.293
4902	Kaldrananeshreppur	110				15.733.533	-678.306		150.000			10.884.925			26.090.152
4911	Strandabyggð	435	2.403.678	34.000.000		6.169.939	113.545.169	47.039.029	6.250.000	1.650.000		34.769.562			245.827.377
5200	Sveitarfélagið Skagafjörður	4.084				589.300.416	251.662.287	14.550.000	3.900.000			204.195.160	1.439.705		1.065.047.568
5508	Húnaþing vestra	1.222			32.757.903	225.057.834	86.585.300	9.800.000	3.300.000	62.055.818		65.600.926	324.168		485.481.949
5604	Blönduósibær	950			12.613.816	154.101.438	122.502.822	8.350.000	4.500.000			49.849.866			351.917.942
5609	Sveitarfélagið Skagaströnd	470				57.084.029	57.491.241	2.200.000	900.000			23.673.557			141.348.827
5611	Skagabyggð	92			9.596.266	20.133.074	13.844.451					4.136.129			47.709.920
5612	Húnavatnshreppur	372	5.994.963			48.478.946	42.143.052	2.050.000				25.833.277	487.118		124.987.356
5706	Akrahreppur	210			15.385.184	34.873.195	20.080.037	650.000	750.000			9.433.090	324.168		81.495.674
6000	Akureyrarkaupstaður	19.219			148.047.041	310.249.864	1.009.251.776	80.050.000	30.450.000			274.115.824	75.683.913		1.927.848.418
6100	Norðurþing	3.030				541.382.524	113.392.478	13.800.000	4.950.000			171.825.919	1.288.917		846.639.838
6250	Fjallabyggð	1.970				282.922.351	73.897.771	12.300.000	3.000.000			118.988.095			491.108.217
6400	Dalvíkurbyggð	1.855			1.823.002	275.842.171	141.660.374	5.000.000	5.700.000			86.873.839	974.237		517.873.623
6513	Eyjafjarðarsveit	1.097			22.232.812	182.013.856	115.446.328	6.350.000	900.000			28.942.000	4.901.991		360.786.987
6515	Hörgársveit	653			10.399.043	104.084.573	53.089.670	2.200.000	2.100.000			28.425.955			200.299.241
6601	Svalbarðsstrandarhreppur	441			100.417	81.973.980	59.420.239	2.950.000	900.000			16.939.716	324.168		162.608.520
6602	Grýtubakkahreppur	371				52.450.677	61.366.695		1.200.000			17.342.375			132.359.747
6607	Skútustaðahreppur	471				3.221.000	21.675.546	2.200.000	750.000			56.678.468			84.525.014
6611	Tjörneshreppur	56			367.763	9.190.151						2.828.647			12.386.561
6612	Þingeyjarsveit	852	12.191.769			133.661.875	125.485.413	1.950.000	450.000			70.894.076	1.298.405		345.931.538
6706	Svalbarðshreppur	94			1.096.239	7.352.639	9.594.894	12.117.061				4.508.551			34.669.384
6709	Langanesbyggð	504				105.607.506	42.782.134	3.500.000	2.700.000			45.216.587			199.806.227
7300	Fjarðabyggð	5.079	70.524.667			229.447.782	369.348.734	41.100.000	19.500.000			265.166.151	650.069		995.737.403
7400	Múlaþing	5.020			21.981.330	713.300.805	428.260.834	33.050.000	9.450.000			251.124.855	5.441.562		1.462.609.386
7502	Vopnafjarðarhreppur	653		2.500.000		107.075.489	65.146.314	916.667	2.400.000			50.870.334	755.850		229.664.654
7505	Fljótisdalshreppur	98	330.496.246												330.496.246
8000	Vestmannaeyjabær	4.347				366.982.222	7.559.670	23.500.000	8.250.000			134.470.848	4.081.208		544.843.948
8200	Sveitarfélagið Árborg	10.452			175.318.767	373.016.910	482.909.354	72.200.000	19.950.000			138.950.588	20.245.690		1.282.591.309
8401	Sveitarfélagið Hornafjörður	2.387				356.756.117	144.675.530	8.950.000	6.600.000			135.919.407	1.271.733		654.172.787
8508	Mýrdalshreppur	758				93.399.321	18.281.467	1.100.000	750.000			55.133.152	162.950		168.826.890
8509	Skaftárhreppur	624			18.147.348	3.130.938	104.648.219	27.684.713				50.246.217			203.857.435
8610	Ásahreppur	271													0
8613	Rangárþing eystra	1.924	13.668.376		15.573.946	284.908.046	97.735.335	7.850.000	3.750.000			86.887.247	1.871.306		512.244.256
8614	Rangárþing ytra	1.740				141.932.415	101.743.030	7.850.000	7.350.000			105.921.148	867.699		365.664.292
8710	Hrunamannahreppur	822				113.977.553	40.489.992		1.800.000			40.544.404			196.811.949
8716	Hveragerðisbær	2.778			14.644.657	329.634.245	59.695.874	8.750.000	5.400.000			50.955.520			469.080.296
8717	Sveitarfélagið Ölfus	2.369				249.463.945	136.133.664	14.250.000	7.200.000			64.756.989			471.804.598
8719	Grímsnes- og Grafningshr.	492													0
8720	Skeiða- og Gnúpverjahr.	590					72.256.586		150.000			29.092.982	488.851		101.988.419
8721	Bláskógabyggð	1.144					130.003.514	900.000	1.050.000			103.027.812			234.981.326
8722	Flóahreppur	690			2.578.977	8.833.855	108.977.099	97							

Framlög skipt eftir landshlutum

Reglugerð nr.	1088/2018					351/2002					80/2001	23/2013	
Íbúa- fjöldi 1.1.2021	Framlög v. sameiningar sveitarfélaga a-liður 7. gr.	Framlög v. fjárhags- erfiðleika b-liður 7. gr.	Sérstök verkefni 11. gr.	Tekjujöfnunar- framlög 12. gr.	Útgjaldajöfn- unarframlög 13. gr.	Almenn jöfnunar- framlög til rektursturs grunnskóla m. leiðr. 2019 3. gr.	Framlög vegna sérþarfa fatlaðra nemenda 4. gr.	Framlög v. nemenda með íslensku sem annað tungumál 5. gr.	Framlag v. Skólabúða að Reykjum 6. gr.	Önnur framlög 8. gr.	Framlög v. jöfnunar fasteigna- skattstekna	Framlög til eflingar tónlistar- námi 1. og 7. gr.	Samtals
Reykjavík	133.262				34.954.544		1.555.235.022			23.499.193		280.480.217	1.894.168.976
Sveitarfélög á höfuðborgarsv.	103.266	1.932.266			726.475.281	2.333.764.373	520.000.000	160.200.000			41.501.676	122.712.849	3.906.586.445
Suðurnes	28.195	91.540.000	4.546.133		878.171.054	1.399.021.164	179.500.000	103.050.000			625.774.133	23.587.509	4.484.811.566
Vesturland	16.710	4.453.832		2.677.901	16.367.012	1.024.933.742	103.150.000	34.670.000			516.009.051	13.365.573	3.392.068.409
Vestfirðir	7.108	4.998.845	34.000.000	1.457.410	21.344.686	503.509.226	34.616.667	18.000.000			515.291.769	22.933.095	2.343.914.462
Norðurland vestra	7.400	5.994.963			70.353.169	594.309.190	37.600.000	13.350.000	62.055.818		382.722.005	2.575.159	2.297.989.236
Norðurland eystra	30.613	12.191.769		1.564.419	189.854.537	1.829.585.484	130.300.000	53.100.000			923.580.052	84.471.631	5.316.843.313
Austurland	10.850	401.020.913	2.500.000		21.981.330	862.755.882	75.066.667	31.350.000			567.161.340	6.847.481	3.018.507.689
Suðurland	31.388	13.668.376		36.300.271	201.928.217	1.417.039.741	146.766.667	64.050.000			1.028.280.906	28.989.437	5.460.719.707
Samtals	368.792	535.800.964	41.046.133	42.000.001	1.400.000.005	9.964.918.800	2.782.235.023	477.770.000	62.055.818	23.499.193	4.600.320.932	585.962.950	32.115.609.802

Önnur framlög

Reglugerð nr.	1088/2018					351/2002					80/2001	23/2013	
	Framlög v. sameiningar sveitarfélaga a-liður 7. gr.	Framlög v. fjárhags- erfiðleika b-liður 7. gr.	Sérstök verkefni 11. gr.	Tekjujöfnunar- framlög 12. gr.	Útgjaldajöfn- unarframlög 13. gr.	Almenn jöfnunar- framlög til rektursturs grunnskóla m. leiðr. 2019 3. gr.	Framlög vegna sérþarfa fatlaðra nemenda 4. gr.	Framlög v. nemenda með íslensku sem annað tungumál 5. gr.	Framlag v. Skólabúða að Reykjum 6. gr.	Önnur framlög 8. gr.	Framlög v. jöfnunar fasteigna- skattstekna	Framlög til eflingar tónlistar- námi 1. og 7. gr.	Samtals
Vatnsveituframkvæmdir á lögbýlum			20.840.739										20.840.739
Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins									22.480.017				22.480.017
Menntamálaráð. (höfundaréttarvarið efni)									23.400.000				23.400.000
Menntamiðja									1.000.000				1.000.000
Menntamálastofnun								17.094.997					17.094.997
Samband íslenskra sveitarfél. stafrænn breytingastjóri			8.000.000										8.000.000
Samband íslenskra sveitarfélaga í Brussel			23.000.000										23.000.000
Samband sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu			3.002.739										3.002.739
Samband sveitarfélaga á Suðurnesjum			3.652.994										3.652.994
Samband sveitarfélaga á Vesturlandi			4.874.290										4.874.290
Fjórðungssamband Vestfirðinga			5.845.965										5.845.965
Samtök sveitarfélaga á Norðurlandi vestra			5.942.368										5.942.368
Eyþing			6.422.015										6.422.015
Samband sveitarfélaga á Austurlandi			5.683.323										5.683.323
Samtök sunnlenskra sveitarfélaga			8.501.306										8.501.306
Vegna dóms						388.901.878							388.901.878
Óhafið 31.12. 2020						-243.721.531				294.006.401			50.284.870
Óhafið 31.12.2021						400.369.181				127.112.692		4.138.450	531.620.323
Samtals	535.800.964	41.046.133	137.765.740	1.400.000.005	11.599.999.983	10.510.468.328	2.782.235.023	494.864.997	62.055.818	70.379.210	5.021.440.025	590.101.400	33.246.157.626

Framlög vegna fatlaðs fólks 2021

Þjónustusvæði um málefni fatlaðs fólks	Almenn framlög v. málefna fatlaðs fólks	Breytinga-kostnaður	Viðbótar-framlög	Framlög v. lengdrar viðveru	Framlög v. NPA	Framlög v. langtíma leigu-samninga	Stofnframlög - Fasteigna-sjóður Jöfnunarsjóðs	Samtals
Reykjavíkuborg	6.540.890.330		253.069.300	73.822.433	294.437.162	38.993.789	46.395.881	7.247.608.895
Seltjarnarneskaupstaður	161.686.227		5.138.716	2.423.313				169.248.256
Kópavogsbær	1.014.851.731		19.288.520	17.068.296	54.172.852	5.248.946		1.110.630.345
Garðabær	504.043.057		22.150.967	8.871.746	39.577.234	2.794.767		577.437.771
Hafnarfjarðarkaupstaður	1.388.383.343		33.282.980	18.860.707	116.848.783	21.618.858	34.603.877	1.613.598.548
Mosfellsbær og Kjósarhreppur	1.076.237.011		12.488.872	9.763.745	39.711.882	3.433.887		1.141.635.397
Reykjanesbær	515.567.829		20.937.367	9.799.931	12.529.113	343.716		559.177.956
Grindavíkurbær	115.680.041		2.019.318					117.699.359
Suðurnesjabær	201.665.715			1.344.308				203.010.023
Akranes	594.658.258		5.559.666	5.964.450				606.182.374
Hvalfjörður	23.943.354							23.943.354
Borgarbyggð, Dalir og Skorrad.	99.333.429		1.323.137			1.071.888		101.728.454
Snæfellsnes	129.201.335				5.890.478			135.091.813
Vestfirðir	492.772.082		258.821	2.240.514	4.049.397			499.320.814
Sveitarfélagið Skagafjörður	529.172.025		1.563.040	6.782.001	26.828.190	6.262.834		570.608.090
Fjallabyggð og Dalvíkurbyggð	324.030.806		2.389.918	4.140.313	10.316.923			340.877.960
Eyjafjörður	1.972.031.858		10.937.716	6.852.600	40.778.515			2.030.600.689
Þingeyjarsýslur	334.704.875			6.138.835			13.642.195	354.485.905
Austurland	430.819.401			1.344.308				432.163.709
Sveitarfélagið Hornafjörður	116.553.629							116.553.629
Suðurland	1.524.208.821		9.395.815	13.440.401	43.545.966	492.944	20.061.536	1.611.145.483
Vestmannaeyjabær	127.801.815		195.847	1.142.099				129.139.761
Framlög samtals	18.218.236.972	0	400.000.000	190.000.000	688.686.495	80.261.629	114.703.489	19.691.888.585
Annað								
Sumardvöl í Reykjadal	75.400.000							63.400.000
Gistiheimilið Melgerð 7, Kóp.	6.695.740							6.258.304
Öyrkjabandalag Íslands							5.967.500	5.967.500
Breytingakostnaður								
Samband íslenskra sveitarfélaga		24.775.993						24.775.993
Vinnuálastofnun - AMS		147.400.000						147.400.000
Annað		133.377.164						133.377.164
Fasteignasjóður Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga								
Framlög								605.000.000
Óhafið								
Óhafið 31. des. 2020	-519.792.581				-108.467.631			
Óhafið 31. des. 2021	822.748.603				127.881.136			
								21.012.874.509

Skipan ráðgjafarnefnda

2018-2022

- Guðný Sverrisdóttir, fyrrverandi sveitarstjóri, formaður nefndarinnar
- Birgir Björn Sigurjónsson, fyrrverandi fjármálastjóri Reykjavíkurborgar
- Karen E. Halldórsdóttir, fyrrverandi bæjarfulltrúi í Kópavogsbæ
- Daníel Jakobsson, fyrrverandi bæjarfulltrúi í Ísafjarðarbæ
- Stefán Vagn Stefánsson, alþingismaður, fyrrverandi formaður byggðaráðs í Sveitarfélaginu Skagafirði
- Ásta Stefánsdóttir, sveitarstjóri Bláskógabyggðar
- Margrét Þórarinsdóttir, bæjarfulltrúi í Reykjanesbæ

Varamenn

- Sigtryggur Magnason, aðstoðarmaður samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra, varaformaður
- Líf Magneudóttir, borgarfulltrúi í Reykjavík
- Kristinn Andersen, bæjarfulltrúi í Hafnarfirði
- Friðbjörg Matthíasdóttir, bæjarfulltrúi í Vesturbyggð
- Katrín Sigurjónsdóttir, sveitarstjóri Dalvíkurbyggðar
- Stefán Bogi Sveinsson, bæjarfulltrúi Fljótsdalshéraðs
- Tómas Ellert Tómasson, bæjarfulltrúi Sveitarfélagsins Árborg

2014-2018

- Guðný Sverrisdóttir, fyrrv. sveitarstjóri í Grýtubakkahreppi, formaður
- Birgir Björn Sigurjónsson, fjármálastjóri Reykjavíkurborgar
- Karen E. Halldórsdóttir, bæjarfulltrúi í Kópavogsbæ
- Bjarni Jónsson, sveitarstjórnarfulltrúi í Sveitarfélaginu Skagafirði
- Sigríður Huld Jónsdóttir, bæjarfulltrúi í Akureyrarkaupstað
- Valdimar O. Hermannsson, bæjarfulltrúi í Fjarðabyggð
- Ásgerður Gylfadóttir, bæjarfulltrúi í Sveitarfélaginu Hornafirði

2010-2014

- Guðmundur Bjarnason, fyrrv. bæjarstjóri í Fjarðabyggð, formaður
- Björk Þorsteinsdóttir, bæjarfulltrúi í Reykjanesbæ
- Bjarni Jónsson, sveitarstjórnarfulltrúi í Sveitarfélaginu Skagafirði
- Hermann Jón Tómasson, bæjarfulltrúi í Akureyrarkaupstað*
- Þórunn Egilsdóttir, alþingismaður og sveitarstjórnamaður í Vopnafjarðarhreppi

* Árni Rúnar Þorvaldsson, bæjarfulltrúi í Sveitarfélaginu Hornafirði og varamaður Hermanns, tók sæti hans í nefndinni veturinn 2012-2013

2006-2010

- Herdís Á. Sæmundsdóttir, varaþingmaður, formaður 2006-2007
- Guðmundur Bjarnason, fyrrv. bæjarstjóri í Fjarðabyggð, formaður 2008-2010
- Sigríður Finsen, forseti bæjarstjórnar í Grundarfjarðarbæ
- Valgarður Hilmarsson, forseti bæjarstjórnar í Blönduóssbæ
- Hermann Jón Tómasson, formaður bæjarráðs í Akureyrarkaupstað
- Páley Borgþórsdóttir, formaður bæjarráðs í Vestmannaeyjabæ

2002-2006

- Húnbogi Þorsteinsson, fyrrv. skrifstofustjóri, formaður 2002-2004
- Herdís Á. Sæmundsdóttir, varaþingmaður, formaður 2005-2006
- Halldór Halldórsson, bæjarstjóri í Ísafjarðarbæ
- Valgarður Hilmarsson, forseti bæjarstjórnar í Blönduóssbæ
- Guðmundur Bjarnason, bæjarstjóri í Fjarðabyggð
- Ingunn Guðmundsdóttir, sveitarstjóri í Skeiða- og Gnúpverjahreppi

1998-2002

- Húnbogi Þorsteinsson, skrifstofustjóri í félagsmálaráðuneyti, formaður
- Ólafur Kristjánsson, bæjarstjóri í Bolungarvíkurkaupstað
- Valgarður Hilmarsson, oddviti í Engihlíðarhreppi
- Gísli Sverrir Árnason, forseti bæjarstjórnar í Sveitarfélaginu Hornafirði
- Ingunn Guðmundsdóttir, formaður bæjarráðs í Sveitarfélaginu Árborg

1994-1998

- Húnbogi Þorsteinsson, skrifstofustjóri í félagsmálaráðuneyti, formaður
- Ólafur Kristjánsson, bæjarstjóri í Bolungarvíkurkaupstað
- Valgarður Hilmarsson, oddviti í Engihlíðarhreppi
- Gísli Sverrir Árnason, bæjarfulltrúi í Hornafjarðarbæ
- Magnús Karel Hannesson, oddviti í Eyrarbakkaheppi

1990-1994

- Húnbogi Þorsteinsson, skrifstofustjóri í félagsmálaráðuneyti, formaður
- Ólafur Kristjánsson, bæjarstjóri í Bolungarvíkurkaupstað
- Valgarður Hilmarsson, oddviti í Engihlíðarhreppi
- Ásgeir Magnússon, bæjarstjóri í Neskaupstað
- Magnús Karel Hannesson, oddviti í Eyrarbakkaheppi

Stjórnarráð Íslands
Innviðaráðuneytið

Ársskýrsla Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga

Innviðaráðuneytið
Sölvhólsgötu 7 – 101 Reykjavík
545 8200 | irn@irn.is

Október 2022 | ISBN 978-9935-494-27-6

Ábyrgðarmaður: Sigurður Ingi Jóhannsson
Umsjón: Innviðaráðuneytið
Umbrot: Jónas Þorbergsson
Forsíðumynd: Gollí
Prentun: Pixel, umhverfissvottuð prentsmiðja

© 2022 – Innviðaráðuneytið

stjornarradid.is

**Jöfnunarsjóður
sveitarfélaga**
Ársskýrsla 2021